

# Andragogika - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                          |
|---------------------|------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Andragogika                              |
| Kod przedmiotu      | 05.9-WP-PSP-Andr                         |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Nauk Społecznych</a> |
| Kierunek            | Praca socjalna                           |
| Profil              | praktyczny                               |
| Rodzaj studiów      | pierwszego stopnia z tyt. licencjata     |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2021/2022                 |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                                                            |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 6                                                                                                                          |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 3                                                                                                                          |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                                                                |
| Język nauczania                 | polski                                                                                                                     |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr Małgorzata Olejarz, prof. UZ</li><li>dr hab. Sylwia Słowińska, prof. UZ</li></ul> |

| Formy zajęć |                                            |                                           |                                               |                                              |                     |
|-------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze<br>(stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu<br>(stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze<br>(niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu<br>(niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Wykład      | 15                                         | 1                                         | 9                                             | 0,6                                          | Egzamin             |
| Ćwiczenia   | 15                                         | 1                                         | 9                                             | 0,6                                          | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z wiedzą dotyczącą rozwoju refleksji andragogicznej i praktyki edukacyjnej dorosłych, andragogicznych teorii uczenia się, koncepcji pracy edukacyjnej z dorosłymi, badań nad edukacją dorosłych i całościowym uczeniem się. Rozwijanie u studentów umiejętności refleksyjnego, krytycznego i twórczego myślenia o współczesnych problemach edukacji dorosłych.

## Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu pedagogiki społecznej, psychologii społecznej, psychologii rozwojowej i wprowadzenia do socjologii

## Zakres tematyczny

Wykład:

Wprowadzenie do andragogiki: podstawowe pojęcia, przedmiot i społeczne funkcje andragogiki; miejsce andragogiki wśród nauk o edukacji, historyczny rozwój refleksji andragogicznej i praktyki edukacyjnej dorosłych w Polsce i na świecie

Całociowe uczenie się jako centralna idea edukacyjna: przesłanki idei uczenia się przez całe życie, strategie wprowadzania Lifelong Learning do praktyki edukacyjnej, oblicza całościowego uczenia się

Andragogiczne koncepcje dorosłości: społeczne, psychologiczne i kulturowe aspekty rozwoju człowieka dorosłego

Andragogiczne teorie uczenia się: teoria Uczenia się Transformatywnego Jacka Mezirowa, teoria uczenia się sytuacyjnego, biograficznego, przez doświadczenie; podejście społeczno-kulturowe

Formy i obszary aktywności edukacyjnej dorosłych - ujęcie P.H. Coombsa, D.Livingstone'a, D. Shugurenskiego

Koncepcje pracy edukacyjnej z ludźmi dorosłymi: technologiczny, humanistyczny i krytyczny model pracy edukacyjnej z dorosłymi

Perspektywa biograficzna w andragogice i edukacji dorosłych

Ćwiczenia:

Dorosłość jako podstawowa kategoria pojęciowa andragogiki: koncepcje i kategoryzacje dorosłości, rozumienie dorosłości; dorosłość w społeczeństwach tradycyjnych, otwartych i ponowoczesnych; zjawisko pozornej dorosłości/ odraczania dorosłości.

Uwarunkowania i specyfika uczestnictwa edukacyjnego dorosłych

Formy i obszary instytucjonalnej edukacji dorosłych: szkolnictwo wyższe, lokalne instytucje kształcenia i doksztalcania dorosłych, inne podmioty tworzące ofertę edukacji dorosłych - organizacje pozarządowe, podmioty gospodarcze, publiczne instytucje kultury i in. (badania terenowe/desk research).

Andragogiczne problemy starzenia się i starości: edukacja i uczenie się w okresie późnej dorosłości; Uniwersytety Trzeciego Wieku (badania terenowe/desk research).

Edukacja dorosłych wobec zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego: edukacja osób dorosłych niepełnosprawnych, ubogich, długotrwale bezrobotnych, niedostosowanych społecznie, stygmatyzowanych itd. (badania terenowe/desk research).

Obszary nieformalnej edukacji dorosłych: uczenie się w miejscu pracy, edukacja w świecie kultury popularnej, uczenie się społeczne, uczenie się biograficzne.

## Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny, wykład interaktywny.

Ćwiczenia: metoda warsztatowa, autorskie prezentacje studentów, praca w grupach, burza mózgów, dyskusja, badania terenowe/desk research.

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Symbole efektów         | Metody weryfikacji                                                                                                                                                            | Forma zajęć             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Student jest świadomy poziomu własnych kompetencji z zakresu andragogiki, potrafi dokonać ich samooceny; rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, jest otwarty na rozwijanie, uzupełnianie i doskonalenie nabytej wiedzy i umiejętności z zakresu andragogiki.                                                                     | • <a href="#">K_K01</a> | • Ocena wystąpienia ( prezentacji)<br>Ocena pracy pisemnej<br>problemowej<br>Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.<br>Ocena zaangażowania w dyskusji | • Wykład<br>• Ćwiczenia |
| Student potrafi definiować i objaśnić podstawowe pojęcia, przedmiot i funkcje andragogiki, potrafi scharakteryzować i opisać andragogiczne koncepcje dorosłości człowieka, modele pracy edukacyjnej z ludźmi dorosłymi oraz główne teorie i koncepcje andragogiczne, w tym przesłanki idei całościowego uczenia się (Lifelong Learning). | • <a href="#">K_W03</a> | • Egzamin pisemny – praca problemowa lub test z progami punktowymi                                                                                                            | • Wykład                |
| Rozumie i analizuje zjawiska społeczne pod kątem problemów edukacji dorosłych i całościowego uczenia się wykorzystując posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu andragogiki.                                                                                                                                                               | • <a href="#">K_U12</a> | • Ocena wystąpienia ( prezentacji)<br>Ocena pracy pisemnej<br>problemowej<br>Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego.<br>Ocena zaangażowania w dyskusji | • Wykład<br>• Ćwiczenia |

## Warunki zaliczenia

Ćwiczenia – warunkiem i podstawą zaliczenia jest pozytywna ocena z prezentacji (ustnej i/lub multimedialnej) wybranego tematu lub z pracy pisemnej problemowej ocenianych według podanych kryteriów oraz aktywność na zajęciach. Na ocenę z ćwiczeń składa się ocena z prezentacji lub pracy pisemnej ( 80%) oraz aktywność na zajęciach (20%).

Wykład - warunkiem i podstawą zaliczenia jest pozytywna ocena z egzaminu tj. pracy pisemnej o charakterze problemowym lub testu z progami punktowymi, ocenianych według podanych kryteriów. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i ocena z egzaminu (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i egzaminu.

## Literatura podstawowa

Malewski M., Andragogika w perspektywie metodologicznej, Prace Pedagogiczne Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1990.

Malewski M., Teorie andragogiczne. Metodologia teoretyczności dyscypliny naukowej, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1998.

Malewski M., Od nauczania do uczenia się. O paradygmatach zmian w andragogice, Wydawnictwo Naukowe DSW, Wrocław 2010.

Illeris K., Trzy wymiary uczenia się, Poznawcze, emocjonalne i społeczne ramy współczesnej teorii uczenia się, Wydawnictwo Naukowe DSWE, Wrocław 2006.

## Literatura uzupełniająca

"Dyskursy Młodych Andragogów" ( tom 2-19), red. J. Kargul/ M. Olejarz/ S. Słowińska, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra.

Dubas E., Zmieniająca się dorosłość. Od dorosłości konwencjonalnej do dorosłości subiektywnej [w:] Andragogiczne wątki, poszukiwania, fascynacje, red. E. Przybylska, Wydawnictwo UMK, Toruń 2001.

Edukacja dorosłych wobec zjawiska marginalizacji, red. A. Fabiś, Wydawnictwo GWSP, Mysłowice 2007.

Dominice P., Uczyć się z życia. Biografia edukacyjna w edukacji dorosłych, Wydawnictwo WSHE, Łódź 2006

Kurantowicz E., O uczących się społecznościach. Wybrane praktyki edukacyjne ludzi dorosłych, Wydawnictwo Naukowe DSW, Wrocław, 2007.

Alheit P., Podwójne oblicze całościowego uczenia się, „Teraźniejszość–Człowiek-Edukacja”,2002/2.

Bron A., Rozumienie uczenia się w teoriach andragogicznych, „Teraźniejszość – Człowiek - Edukacja”, 2006/4.

Czerka E., Nedorosłość czy dorosłość alternatywna? Rozważania w kontekście odraczania dorosłości, "Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja", 2005/1.

Malewski M., Przymus i wolność w edukacji dorosłych, "Teraźniejszość-Człowiek-Edukacja", 2002/1.

## Uwagi

